

Постановление

13.03.2020

г. Чистополь

Карар

№ 33

2020-2023 елларга Татарстан Республикасы
Чистай муниципаль районының
«Чистай шәһәре» муниципаль берәмлегендә
кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм
программасын раслау хакында

Чистай шәһәр прокуратурасының 2020 елның 18 февралендәге 02-08-03-2020 номерлы федераль закон бозуларны бетерү турындагы күрсәтмәсен карап, «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында»гы 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль законны үтәү йөзеннән, "Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында" 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына таянып, Чистай шәһәренең тотрыклы социаль-иқтисадый үсешен тәэмин итү максатларында, Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы иқтисадында кече бизнесның чагыштырма авырлыгын арттыру максатында, Чистай шәһәре Башкарма комитеты

Карар бирә:

1. 2020-2023 елларга Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының «Чистай шәһәре» муниципаль берәмлегендә кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм итү һәм аны үстерү программасын кушымта нигезендә расларга.
2. Әлеге карарның гамәлдә булуы 2020 елның 1 гыйнварыннан барлыкка килгән хокук мөнәсәбәтләренә кагыла дип билгеләргә.
3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәғлүматының рәсми порталында (pravo.tatarstan.ru) һәм Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы Башкарма комитетының рәсми сайтында (<http://chistopol.tatar.ru/>) урнаштырырга.
4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Чистай шәһәр Башкарма комитеты житәкчесе урынбасары Ф.М. Садыковага йөкләргә.

Шәһәр Башкарма
комитеты житәкчесе

И.Ф. Рәхимов

Татарстан Республикасы
Чистай муниципаль
районының Башкарма
комитетының 2020 елның
13 мартындагы 33
номерлы
1 нче кушымта

2020-2023 елларга
Татарстан Республикасы
Чистай муниципаль районының
«Чистай шәһәре» муниципаль берәмлегендә кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм
итү һәм аны үстерү
ПРОГРАММАСЫ

2020 ел

Программаның эчтөлегө

1. Муниципаль программа паспорты	3
2. Кереш	4
3. Программаның гомуми өлеше	5
3.1. 2020-2023 елларга Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының «Чистай шәһәре» муниципаль берәмлегендә кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм итү һәм аны үстерү буенча муниципаль программаның максатлары һәм бурычлары	5
3.2. Чистай муниципаль районының «Чистай шәһәре» муниципаль берәмлегендә бүгенге вазгыятьне анализлау, МСП үсеше проблемаларын бәяләү	5
3.3. Чистай муниципаль районының «Чистай шәһәре» муниципаль берәмлегендә икътисадның төрле сайланган секторларында МСП үстерү	6
3.4. Чистай муниципаль районының «Чистай шәһәре» муниципаль берәмлегендә кулланучылар базарын үстерү	9
3.5. Сәнэгать майданчыкларын үстерү һәм Чистай муниципаль районында резидентлар жәлеп итү	10
4. Территориянең инвестицион жәлеп итүчәнлеген бәяләү, эшкуарлыкны үстерү юнәлешләре һәм конкрет чаралар исемлеге	11
5. МСП үстерү программасын ресурслар белән тәэмин итү	14
6. Куркынычны бәяләү, аларны киметү чаралары	14
7. Программаның икътисадый нәтижәлелеге, программа белән идарә итү һәм гамәлгә ашыруны тикшереп тору	15
8. Нәтижәләр һәм кушымталар	17

1. ПРОГРАММАНЫҢ ПАСПОРТЫ

Программаның исеме	«2020-2023 елларга Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының «Чистай шәһәре» муниципаль берәмлегендә кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм итү һәм аны үстерү программасы» (алга таба - Программа)
Программаның төп эшләүчесе	Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының «Чистай шәһәре» муниципаль берәмлеге
Программаның максаты һәм бурычлары	Программаның максаты: Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының «Чистай шәһәре» муниципаль берәмлегендә икътисад формалаштыруның мөһим компоненты буларак кече һәм урта эшкуарлыкның эшләне һәм үсеше өчен уңайлы шартлар тудыру, шулай ук аның Татарстан Республикасы Чистай муниципаль берәмлегендә социаль-икътисади үсеш бурычларын хәл итүгә керткән өлешен арттыру. Муниципаль программаның бурычлары: 1. МСП үсеше инфраструктурасын, шул исәптән социаль эшкуарлыкны үстерү; 2. Инженерлык инфраструктурасы объектларын төзү һәм инвестиция проектларын гамәлгә ашыру өчен МСПдан файдалану системасын яхшырту; 3. МСП субъектларына финанс ярдәме чараларын гамәлгә ашыру; 4. Инвестицион проектларны гамәлгә ашыру кысаларында административ киртәләрне бетерү; 5. Эшкуарлыкның кадрлар потенциалын үстерү.
Программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	2020-2023 еллар
Программаны үтәүчеләр	Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының «Чистай шәһәре» муниципаль берәмлеге
Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы	Чистай муниципаль районы халкын эш белән тәэмин итү программасы Кредит акчалары һәм эшкуарларның үз акчалары. Жирле бюджет акчалары исәбеннән финанслау.
Программаның үтәлешен тикшереп тору	Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының «Чистай шәһәре» муниципаль берәмлеге
Программаны гамәлгә ашыруның төп нәтижеләре	Программаны тулысынча тормышка ашыру 2023 ел ахырына кадәр житеп түбәндәгеләргә мөмкинлек бирәчәк: * МСП өлкәсендә мәшгульләр санын арттыру, шул исәптән шәхси эшмәкәрләрне дә кертеп, 6785 кешегә кадәр арттыру • ; * ВТПда МСП өлеше 29%ка кадәр арттыру; • шәхси эшкуарларны да кертеп, кече һәм урта эшкуарлык субъектлары булып торучы экспортерлар өлешен чимал булмаган экспортның гомуми күләмендә

	<p>0,04% ка кадәр арттыру;</p> <ul style="list-style-type: none"> • МСП субъектлары гына катнаша торган заказчыларның сатып алу өлешен 36%ка кадәр арттыру; • кече һәм урта предприятиеләр һәм шәхси эшмәкәрләр тарафыннан житештерелгән продукция (хезмәтләр) әйләнешен 13573 млн. сумга кадәр арттыру. <ul style="list-style-type: none"> •Кече һәм урта эшкуарлык предприятиеләре эшчәнлегеннән берләштерелгән бюджетка салым кертемнәре күләмен 388,26 млн. сумга кадәр арттыру.
--	--

2. Кереш

Хәзерге Россия өчен кече һәм урта эшқуарлык - икътисадның динамик үсештәге күптармаклы секторы.

Кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү конкурентлык өстенлекләре булдыру аша регионнарның конкурентлык сәләтен күтәрүгә ярдәм итә: регион икътисадына инвестицияләр жәлеп итү, региональ бюджетны арттыру, эш урыннарын оештыру һәм халыкның мәшгульлеген тәэмин итү, жирле товарларның һәм хезмәтләрнең төрлелеге, конкурентлык мохитен үстерү, социаль киеренкелекне киметү һәм базар мөнәсәбәтләрен демократизацияләү.

Россия Федерациясе дәүләт икътисады сәясәтенең өстенлекле юнәлешләренән берсе - аларның эшлекле активлығын күтәрү һәм инвестицион климатны яхшырту максатында кече бизнес субъектларына комплекслы ярдәм күрсәтүнең нәтижәле системасын булдыру.

Шуңа бәйле рәвештә Чистай муниципаль районы икътисадының тотрыклы үсешен тәэмин итүнең төп шартларының берсе Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының «Чистай шәһәре» муниципаль берәмлегендә кече һәм урта эшқуарлыкның эшләве һәм үсеше өчен уңайлы шартлар тудыру чараларын эшләү һәм гамәлгә ашыру.

3. Программаның төп өлеше.

3.1. Программаның максаты һәм бурычлары

Муниципаль программаның максаты: Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының «Чистай шәһәре» муниципаль берәмлегендә социаль-икътисадый үсеш бурычларын хәл итүгә кече һәм урта эшкуарлыкның, шул исәптән социаль эшкуарлыкның иң мөһим компоненты буларак нәтижәле эшләве һәм үсеше өчен шартлар тудыру.

Муниципаль Программаның бурычлары:

1. Кече һәм урта эшкуарлыкка, шул исәптән социаль эшкуарлыкка ярдәм итү инфраструктурасын үстерү.
2. Инженерлык инфраструктурасы объектларын төзү һәм кече һәм урта эшкуарлыктан, шул исәптән социаль эшкуарлыктан инвестиция проектларын гамәлгә ашыру өчен кирәкле ресурсларга керү системасын яхшырту.
3. Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына финанс ярдәме чараларын гамәлгә ашыру.
4. Инвестицион проектларны гамәлгә ашыру кысаларында административ киртәләрне бетерү.
5. Эшкуарлыкның кадрлар потенциалын үстерү.

3.2. Чистай муниципаль районының «Чистай шәһәре» муниципаль берәмлегендә бүгенге вазгыятьне анализлау, МСП үсеше проблемаларын бәяләү

2019 елның 1 октябренә булган мәгълүматларга караганда, муниципаль районда 2570 эшмәкәрлек субъекты эшчәнлек алып бара, аларда 6523 кеше мәшгуль, яисә икътисадта эшләүче халыкның гомуми саныннан 15%ы, шул исәптән 667 икътисадый актив кече һәм микропредприятие, 10 урта предприятие һәм 1893 шәхси эшкуар исәпләнә.

Кече һәм урта предприятиеләр хезмәткәрләренә уртача исемлек саны кимү, урта предприятиеләрдә житештерүне оптимальләштерүгә бәйле рәвештә, чыгарыла торган продукциягә ихтыяж кимү исәбенә барлыкка килде.

2019 елның 9 аенда кече һәм урта предприятиеләр әйләнеше 8 млрд. 356 млн. сум тәшкил иткән, бу 2018 елның шушы чорына караганда 1,2%ка артык. 2019 елда тулаем территориаль продуктта кече бизнес өлеше 28 % тәшкил итте (ТР буенча - 25 %). Өлешнең кимүе урта эшмәкәрлек субъектларының эре һәм кече предприятиеләр разрядына күчүе исәбенә бәйле барлыкка килде.

Эшмәкәрләрнең төрләре структурасында иң зур өлешне сәүдә, жәмәгать туклануы һәм көнкүреш хезмәтләре (32%), эшкәртү (17%), төзелеш (12%), транспорт һәм элемент (12%), күчмәсез милек операцияләре (8%), башка эшчәнлек (19%) алып тора.

МСП субъектлары гына катнашучы заказчылар закупкалары өлеше 2015 елда 21%тан 2018 елда 26,3%ка кадәр артты.

2013-2018 елларда Чистай муниципаль районы буенча тулай территориаль продукт 13,2 млрд. сумнан 17,9 млрд. сумга кадәр, ягъни 35,6%ка арткан. ВТП күләмнәре артуга карамастан, МСП субъектларының ВТПдагы керемнәре 2013 елда 36,6%тан 2018 елда 26,2%ка кадәр кимеде.

3.3. Чистай муниципаль районының «Чистай шәһәре» муниципаль берәмлегендә икътисадның төрле сайланган секторларында МСП үстерү

3.3.1. Сәнәгатътә МСП үсеше

Чистай муниципаль районының «Чистай шәһәре» муниципаль берәмлегендә сәнәгатъ беренче чиратта икътисадның эшкәртү тармагы предприятиеләре тарафыннан тәкъдим ителгән. Эшкәртү производстволары продукциясенә шактый өлеше төгәл приборлар төзү предприятиеләре тарафыннан төзелә. Күпчелек предприятиеләр, базар шартларына яраклашып, ел саен житештерү күләмнәрен арттыралар, хезмәткәрләр санын тотрыклы арттыралар, житештерүне модернизацияләүгә һәм диверсификацияләүгә инвестицияләр кертәләр, импортны алыштыру өстендә эшлиләр. Сәнәгатъне үстерүнең нигезен өстәлгән бәянең югары дәрәжәсе булган һәм предприятиеләрнең интеллектуаль капиталында нигезләнгән продукция житештерүче предприятиеләр тәшкил итә, бу дөнья икътисады үсешенә заманча тенденцияләренә туры килә. Чистай сәнәгатъ предприятиеләре эшчәнлегенә тагын бер көчле ягы булып аларда зур тәҗрибә туплаган бүлекчәләр булуы тора. Хәрби-сәнәгатъ комплексы өчен эшләнмәләр житештерү юнәлеше формалашты һәм үсә бара.

2019 елның 1 октябренә эшкәртү производствосы өлкәсендә 112 кече предприятие исәпләнгән, бу 2018 елның шул ук чоры белән чагыштырганда 3,6%ка артык. Шул ук вакытта икътисадның әлеге тармагында эшләүче шәхси эшкарлар санының 4 %ына (128 дән 123 %ка) кимүе күзәтелде.

Чистай муниципаль районында сәнәгатъ житештерүен үстерүдә үсеш нокталары түбәндәгеләр:

- Зур тәҗрибәгә ия, тәэмин итүчеләр һәм сатып алучылар белән ныклы элемтәләре, базарда яхшы абруе һәм хезмәт житештерүчәнлеге булган машина төзелеше (күбесенчә төгәл прибор төзелеше) предприятиеләре, базарда яхшы репутацияле һәм хезмәт житештерүчәнлеге, бу - икеләтә билгеләнештәге продукция импортында чикләүләр китереп чыгарган, үзбезнең ил приборлар белән тәэмин ителешендә житешсезлекләр кичерә торган Россия хәрби-сәнәгатъ комплексы ихтыяжлары өчен продукт житештерүче тулы циклы предприятиеләрнең характерлы үзенчәлеге булып тора;
- Чистайның логистик яктан оптималь урнашуына, хезмәт өчен түләү һәм житештерү майданнарын арендага бирү өчен чагыштырмача түбән чыгымнарға бәйле төбәк дәрәжәсендә конкурентлы өстенлеккә ия булган жиңел сәнәгатъ предприятиеләре, бу конкурентлы предприятиеләр белән чагыштырганда түбән булуын, продукциянең үзкыйммәтен тәэмин итә;
- сәнәгатъ кулланучыларына житештерү хезмәтләре күрсәтүче предприятиеләр, беренче чиратта, проектлау һәм эшләү

өлкәсендә, аларның конкуренциягә сәләтлелеге эшләү өлкәсендә өзлексез эш тәҗрибәсе булуга бәйле;

- азык-төлек сәнәгате предприятиеләре, аларның динамик үсеш мөмкинлекләре гамәлдәге антисанкциягә каршы режим, районның агросәнәгать кластерында чимал базасы булу һәм үзәбезнең азык-төлек сәнәгатенә ихтыяжның тотрыклы үсеше белән тәмин ителә.

Кече һәм урта эшкуарлык субъектлары «Автоградбанк» АҖ шәхси эшмәкәрләренә ташламалы кредитлауны «Моношәһәрләр үсеше – микрокредит» программасы кысаларында «МСП Банк» АҖ партнеры белән берлектә куллану мөмкинлегенә ия. Кредитлар еллык срогының 10,6%ына кадәр 500 000 сумга кадәр, залогсыз һәм әйләнеш чараларын тулыландыруга, агымдагы эшчәнлекне документларның минималь пакеты белән финанслауга поручительлек белән башкарыла.

«Чистай шәһәре» муниципаль берәмлеге башкарма комитеты кече бизнес субъектларына һәрьяклап ярдәм күрсәтә, укыту максатларында семинар-киңәшмәләр уздырыла, аларда норматив документларда, салым законнарында үзгәрешләр карала.

Муниципаль берәмлек сайтында «Кече бизнес» бүлеге булдырылды, анда МСП субъектлары өчен норматив документлар һәм мәгълүмат материалы урнаштырыла.

Кече һәм урта эшкуарлык субъектлары үз предприятиеләрен резидентлары жир һәм милек салымнарын түләүдән азат ителгән Ю.М. Стахеев сәнәгать майданчыгы территориясендә урнаштыру мөмкинлегенә ия.

Чистай шәһәр комитетының 2016 елның 26 маендагы 73нче карары белән Чистай муниципаль районының «Чистай шәһәре» муниципаль берәмлеге милкендәге, өченче зат хокукларыннан азат һәм кече һәм урта эшкуарлык субъектларына биру өчен билгеләнгән муниципаль мөлкәт исемлеге расланды.

3.3.2. Туристлык өлкәсендә МСП үсеше

Хәзерге вакытта Чистай муниципаль районында «Чистай шәһәре» муниципаль берәмлегендә туристик өлкә үсеш стадиясендә. Шәһәрдә Чистай дәүләт тарихи-архитектура һәм әдәби музей-тыюлыгы булдырылган, аның составында 6 музей-күргәзмә объекты эшли. Чистай - "Кече тарихи жирлекләр территориясе һәм инфраструктурасын комплекслы үстерү" проекты катнашучысы. Әлеге максатларга БРИКС һәм Татарстан Республикасы үсешенең яңа банкы акчаларын 38 миллион доллар күләмендә жибәрү планлаштырыла. Әлеге проект кысаларында масштаблы ремонт-реставрация эшләре үткөрү һәм яңа музей объектларын төзү планлаштырыла, бу яңа эш урыннары булдыру мөмкинлеге бирәчәк. Проектны гамәлгә ашыру 2018-2025 елларда планлаштырыла.

Соңгы елларда туризм өлкәсендә эшләүчеләр саны ике тапкырга артты - 2015 елда 33 кешедән 2019 елда 70 кешегә кадәр. Бүгенге көндә 60 мастер төрле материаллардан сувенир продукция житештерү һәм сату белән шөгыльләнә, шуларның 10 эш урыны агымдагы елда булдырылган. 2019 ел нәтижеләре буенча туризм өлкәсендә эшләүче учреждениеләрнең жыелма кереме 35,5 миллион сум тәшкил иткән.

Шәһәрдә туризм өлкәсен үстерүдә үсеш нокталары булып тора:

- туризм өлкөсө үсөшө һәм яшәшө нигезен формалаштыручы беренчел туристлык хезмәтләре предприятиеләре (туроператорлар, махсус билгеләнештәге транспорт предприятиеләре, кунакханә һәм башка предприятиеләр (инвентарь прокаты салоннары).
- икенчел туристлык хезмәтләре предприятиеләре (жәмәгать туклануы предприятиеләре, гомуми кулланылыштагы транспорт предприятиеләре һәм башка предприятиеләр (сувенир салоннар), туризм өлкәсен үстөрүгә ярдәм итә.

3.4. Чистай муниципаль районы «Чистай шәһәре» муниципаль берәмлегендә кулланучылар базарын үстөрү

Чистай муниципаль районының «Чистай шәһәре» муниципаль берәмлегендә ваклап сату, жәмәгать туклануы һәм хезмәт күрсәтүләр өлкәсен үз эченә алган кулланучылар базары - район икътисадының елдан-ел үсә барган сегментларының берсе, ул сату күләмнәрен үстөрүнең, сатып алуучыларга хезмәт күрсәтү культурасын күтәрүнең, прогрессив сәүдә технологияләрен кертүнең, икътисадый һәм финанс нәтижәләрен үстөрүне тәэмин итүнең, матди-техник базаны, кадрлар потенциалын ныгытуның, коммерция, инвестицион һәм социаль инициативаны активлаштыруның ел саен тотрыклы темплары белән характерлана.

2019 елның 1 октябренә Чистай муниципаль районы буенча 540 предприятие сәүдә эшчәнлеген алып бара, шул исәптән 56 сәүдә предприятиесе - 9 чөлтәр ритейлеры.

2019 елда сәүдә предприятиеләренә товар әйләнеше 8194,7 млн. сум тәшкил иткән, узган ел белән чагыштырганда үсеш 105,2% тәшкил иткән, шуның 3937,1 млн. сумы - товар әйләнеше, 4257,6 млн. сумы - азык-төлек булмаган товар төркемнәре. 2019 елда шәһәрнең бер кешесенә 107,3 мең сумлык товар сатылган, үсеш узган елга карата 106,4% тәшкил иткән.

Шәһәр территориясендә азык-төлек һәм азык-төлек булмаган товарларны сату буенча 1 базар урнашкан. 2019 елда базар сәүдәсенә товар әйләнеше 310,6 млн. сум тәшкил иткән, 2018 ел белән чагыштырганда 33%ка кимегән. Базарның товар әйләнеше муниципаль районның товар әйләнешенә гомуми күләмнән 3,8 % тәшкил итә.

Стационар сәүдә предприятиеләрендә эшләүчеләр саны 3154 кеше. Уртача хезмәт хагы 18400 сум, узган ел белән чагыштырганда үсеш 106,9%.

Чистай муниципаль районында 64736 квадрат метр сәүдә мәйданнарын исәпкә алып исәпләнә. Сәүдә мәйданының 1200 кв. метры мең кешегә туры килә.

2019 елда 87 жәмәгать туклануы предприятиесе 3605 утырту урынына исәпләнгән, шуларның 64 е һәркем файдалана алырлык чөлтәр предприятиеләре. 2019 ел дәвамында жәмәгать туклануы предприятиесе ачылды. Жәмәгать туклануы предприятиеләренә товар әйләнеше 3140,8 млн. сум тәшкил итте, узган елга карата 106,7% үсеш. Үзләрендә житештерелгән продукция өлеше жәмәгать туклануының гомуми әйләнешенә 68,9 % ын тәшкил итә. Бер кешегә 4462 сумлык жәмәгать туклануы хезмәтләре күрсәтелде, үсеш 107,9 %. Гомуми туклану предприятиеләрендә эшләүчеләр

саны 549 кеше. Уртача хезмэт хақы 14966 сум, үсеш 2018 ел белән чагыштырганда 107,4 % тәшкил итте.

Шөһөрдә халыкка көнкүреш хезмәтләре күрсәтү буенча 97 предприятие эшли. 2019 елда әйләнеше 399,6 млн. сум тәшкил итте, узган ел белән чагыштырганда үсеш 103,3 %. Эшлөүчеләр саны 515 кеше. Уртача хезмэт хақы 15261 сум, үсеш 104%.

3.5. Чистай муниципаль районында сәнәгать майданчыкларын үстерү һәм «Чистай шөһере» муниципаль берәмлегендә резидентлар жәлеп итү

Чистай муниципаль районында эшкуарлыкны үстерүгә «Чистай» индустриаль паркының Чистай шөһере территориясендә Ю.М. Стахеев сәнәгать майданчыгына аккредитация узган булуы, шулай ук Чистай шөһере «Чистай» алгарышлы социаль-икътисадый үсеш территориясе статусын алуы ярдәм итә:

Хәзерге вакытта «Чистай» ИП территориясендә түбәндәгеләр урнашкан:

Полимер торбалар, тышчалар, полиэтилен торбалар чыгару буенча махсулашкан «Татремстрой» ЖЧЖ. (инвестицияләр күләме 80 млн. сум, 6 эш урыны булдырылган);

- «Ак Кремль» сыра кайнату заводы ААЖ филиалы. (инвестицияләр суммасы 5,4 млрд. сум, планлаштырылган 340 эш урынының 192 эш урыны булдырылган);
- «Татспиртпром»АЖнең логистик үзәге. (инвестицияләр суммасы 148,8 млн. сум тәшкил иткән, 36 эш урыны булдырылган);
- «Түбән басымлы полиэтиленнан торбалар житештерү» проекты белән «ПО Гиперион» ЖЧЖ (инвестицияләр күләме – 34,02 млн. сум, булдырыла торган эш урыннары саны – 11 берәмлек.);
- «БАРС» аяк киеме компаниясе» ЖЧЖ, күннән һәм ПВХдан махсус аяк киемнәре житештерү проекты белән (инвестицияләр күләме-106,1 млн. сум, булдырыла торган эш урыннары саны – 81 берәмлек.);
- «КамЛит» ЖЧЖ, «Су астына төшүче УЭЦН өчен комплектлау әйберләре житештерү заводын төзү» проекты белән (инвестицияләр күләме-114,56 млн. сум, булдырыла торган эш урыннары саны – 250 берәмлек);
- «Уңыш технологиясе» ЖЧЖ «Теплица комплексы төзелеше» проекты белән (инвестицияләр күләме-60,45 млн. сум, булдырыла торган эш урыннары саны-51 берәмлек.);
- «Цзинь Фэн» ЖЧЖ «Дуңгыз субпродуктларын эшкәртү цехы төзелеше» проекты белән (инвестицияләр күләме – 63,28 млн.сум, булдырыла торган эш урыннары саны – 51 берәмлек).
- «К-Терм» ЖЧЖ «Чистай шөһерендә жылылык радиаторларын житештерүне оештыру» (инвестицияләр күләме – 10,6 млн.сум, эш урыннары саны – 40 берәмлек).
- «ЭЛТЕХ» ЖЧЖ – электротехник эшләнмәләр һәм узеллар житештерү буенча завод төзелеше (инвестицияләр күләме – 20 млн.сум, эш урыннары-44 берәмлек).

- «Союз» ЖЧЖ «Кондитер фабрикасы төзелеше» ЖЧЖ (инвестицияләр күләме-385 млн. сум, эш урыннары саны – 125 берәмлек).
- «ЛМЗ» ЖЧЖ «Кою производствосын оештыру» (инвестицияләр күләме – 5,0 млн.сум, эш урыннары – 11 берәмлек).
- «ЧЗП» ЖЧЖ, «Пластмасса эшләнмәләр житештерүне оештыру» (инвестицияләр күләме – 8,6 млн.сум, эш. урын-15 берәмлек).
- «Чистекс» ЖЧЖ «Чистартылган житен жепселләре житештерүне оештыру» (инвестицияләр күләме – 10 млн.сум, эшләр саны. урын-10 берәмлек).

Муниципаль дәрәжәдәге аккредитацияләнгән сәнәгать мөйданчыгы Стахеева Ю.М. үсә, бүгенге көндә Мөйдан территориясендә 11 резидент эшли, 68 эш урыны булдырылган. Эшчәнлекнең төп юнәлеше-төзелеш материаллары житештерү. 2019 елның 9 аенда төяп жиберелгән продукция күләме 161,5 миллион сум тәшкил итте, бу 2018 елның шул ук чоры белән чагыштырганда 2,1 тапкырга күбрәк. Резидентларның гомуми салым түләүләре күләме 5,3 миллион сум тәшкил иткән, ягъни узган елның шул чоры белән чагыштырганда 100% ка тигез.

4. Территориянең инвестицион жәлеп итүчәнлеген бәяләү, эшкуарлык үсеше юнәлешләре һәм конкрет чаралар исемлеге

Инвестицияләр жәлеп итү икътисад үсеше, социаль бурычларны хәл итү өчен кирәкле шарт булып кала бирә. 2019 елда төп капиталга инвестицияләр күләме барлык финанслау чыганаclarы хисабына 10340,3 млн. сум, 2019 елның 9 аенда – 3254,3 млн. сум тәшкил итә.

1 нче таблица

2013-2019 елларда Чистай муниципаль районы буенча төп капиталга инвестицияләр күләме динамикасы.

Күрсәткеч	Еллар						
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019 (9 ай)
Финанслауның барлык чыганаclarы исәбенә төп капиталга инвестицияләр, млн. сум.	2331,2	1895,4	3564,3	5476,7	6220,7	10340,3	3254,3

Инвестицияләр структурасында төп өлеш житештерүне модернизацияләүгә һәм үстерүгә, житештерү куәтләрен нәтижәле файдалануга юнәлдерелгән сәнәгать предприятиеләренә туры килә.

Чистай шәһәренең «Чистай» алгарышлы социаль-икътисади үсеш территориясе статусын алу, Чистай шәһәрәндә «Чистай» индустриаль паркы, муниципаль дәрәжәдәге аккредитацияләнгән сәнәгать майданчыгы булу-булмавы ЧМР инвестицион жәлеп итүчәнлеген арттыруга ярдәм итә.

«Чистай» территориаль үсеш – ул ташламалы салым шартлары, гадиләштерелгән административ процедуралар һәм башка өстенлекләр булган икътисадый зона.

«Чистай» ТОСЭР резиденты Чистай шәһәре территориясендә теркәлгән теләсә кайсы предприятие (гамәлдәге яки яңа) булырга мөмкин, аның инвестицион проекты «Чистай»ТОСЭР резиденты критерийларына туры килә.

2 нче таблицада ТОСЭР резиденты өчен төп ташламалар тәкъдим ителгән.

2 нче таблица

«Чистай» ТОСЭР резиденты өчен төп ташламалар

Ташламаның исеме	ТОСЭР резиденты статусын алганчы	ТОСЭР резиденты статусын алганнан соң
Керемгә салым	20%	5% беренче 5 хисап чоры Соңгы 5 хисап чорының 12 %ы
Иминият кертемнәре	30%	7,6%
Мөлкәткә салым	2,2%	0%
Жир салымы	Жир кишәрлегенә кадастр бәясенәң 1,5%ы	0%

Потенциаль резидентның инвестиция проектына таләпләр:

- * Капиталь кертемнәр күләме – кимендә 2,5 млн. сум.
- Эш урыннары булдыру – кимендә 10 берәмлек.

Өлеге ташламалар икътисадый эшчәнлекнең 24 төренә кагыла. «Чистай» ТОСЭР резиденты ташламалардан 10 ел дәвамында алгарышлы социаль-икътисади үсеш территориясендә эшчәнлек алып бару турындагы Килешүгә кул куйганнан соң файдалана ала.

«Чистай» индустриаль паркы 292 гектар майданнан гыйбарәт, аңа барлык кирәкле инженерлык инфраструктурасы кушылган: электр белән тәэмин итү челтәрләре (куәте 8 МВт), газ белән тәэмин итү (30 мең куб.м/сәг.), су белән тәэмин итү (575 куб.м/сәг) һәм су чыгару (259 куб.м/сәг.), парк территориясендә 45 МВт егәрлекле энергоүзәк төзелгән, жылылык белән тәэмин итү челтәрләре үткәрелгән, йорт эчендәге юллар төзелгән.

Паркның майданы 0,9 дан 12,98 гектарга кадәр булган 35 кишәрлеккә бүленгән, резидентлар өчен производстволар 227 гектар тәшкил итә. Парк региональ әһәмияттәге объектлар белән чикләнгән. Майданнан көнбатыштан 1,2 км ераклыкта Чистай шәһәре урнашкан, көнчыгыштан майданчык Чистай-Түбән Кама автомобиль юлы, көньяктан - «Казан-Оренбург» - «Чистай-Түбән Кама» автомобиль юлы белән чикләнгән.

Барлык жир кишәрлекләре Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының «Чистай шәһәре» муниципаль берәмлеге милкендә, аларның һәркайсына милек хокукы турында таныклыклар һәм кадастр паспортлары бар.

3 нче таблицада «Чистай» индустриаль паркы резиденты өчен төп ташламалар тәкъдим ителде.

3 нче таблица

«Чистай» ИП резиденты өчен төп ташламалар

Ташламалар исеме	Резидент статусын алганчы	«Чистай» ИП резиденты статусын алганнан соң
Керемгә салым	20%	15,5%
Мөлкәткә салым	2,2%	0,1%
Жир салымы	Жир кишәрлегенең кадастр бәясең 1,5%ы	0% (беренче 7 ел дәвамында)
Жир кишәрлеген арендау		Бушлай (беренче 7 ел дәвамында)

Әлеге ташламалар икътисадыи эшчәнлекнең барлык төрләренә дә кагыла.

Потенциаль резидентның инвестиция проектына таләпләр:

Капиталь кертемнәр күләме - 350 млн. сумнан артык.

Эш урыннары булдыру - кимендә 50 бер.

«Чистай» индустриаль паркы резидентлары өчен жир кишәрлеген аның кадастр бәясең 15%ына тигез бәядән сатып алу мөмкинлеге бар (кв. метрга 334 сум). (НДС алынмый).

Бизнесны үстерү һәм инвесторларны җәлеп итү өчен Индустриаль парк майданчыгына өстәмә шәһәр территориясендәге 9 мең квадрат метрга якин буш житештерү майданнары, «Восток» ЧЧЗ майданчыгы - 3393 кв.м., элеккеге кондитер фабрикасы территориясе - 3085 кв.м., элеккеге ит комбинаты территориясе - 1492 кв.м, элеккеге кирпеч заводы территориясе - 840,5 кв.м. керә.

Майданы 7423 кв.м, производство һәм склад бүлмәләре белән жиһазландырылган, преференцияләр белән арендау майданнар (жир салымын һәм мөлкәткә салымны түләүдән азат итү рәвешендә) безнең районда аккредитацияләнгән муниципаль дәрәжәдәге аккредитланган сәнәгать майданчыгы Ю.М. Стахеев сәнәгать майданчыгы бар.

5. МСП үстерү программасын ресурслар белән тәэмин итү

Чистай муниципаль районының халыкны эш белән тәэмин итү программасы.

Кредит чаралары һәм эшмәкәрләрнең үз акчалары.

* Моношәһәрләрне үстерү фондыннан Займ;

- Татарстан Республикасы Эшкуарлыкка ярдәм итү фонды;
 - «Татарстан Республикасы Инвестиция-венчур фонды» коммерцияле булмаган оешмасы.
- Жирле бюджет акчалары хисабына финанслау.

6. Куркынычсызлыкны бәяләү, аларны киметү чаралары

- Фос-мажор хәлләрне төшереп калдырганда Программаны уңышлы гамәлгә ашыру куркынычы минималь дип бәяләнә.
- Программаны үтәмәү куркынычлары исәбенә программаны гамәлгә ашыруга таләп ителә торган акчаларны алуның финанс куркынычы керә. Бу очракта программаның кайбер чаралары тормышка ашырылмаячак, ә кайбер чараларны финанслау сизелерлек кыскартылачак.
- Финанс куркынычлары белән идарә итү чаралары түбәндәгеләр:
- ирешелгән нәтижеләргә карап, программа чараларын гамәлгә ашыруга каралган финанс чаралары күләмнәрен ел саен төгәлләштерү;
- Беренче чираттагы финанслау өчен өстенлекләрне билгеләү;

Республика һәм федераль бюджетлар акчаларын жәлеп итү.

Эшчәнлекне норматив тәэмин итүне камилләштерүгә бәйле программаны гамәлгә ашырганда мөмкин булган куркынычларны билгеләп үтәргә кирәк, бу, тулаем алганда, кече һәм урта эшмәкәрлек даирәсе үсеше темпларының акрынаюына китерергә мөмкин.

Өлеге хәвеф-хәтәр төркеменң йогынтысын минимальләштерү өчен түбәндәгеләр планлаштырыла:

- эшкуарлык өлкәсендә федераль һәм региональ законнарда планлаштырылган үзгәрешләргә мониторинг үткәрергә;

- чаралар башкаручыларның кертелә торган үзгәрешләре турында оператив рәвештә җавап бирергә һәм үз вакытында хәбәр итәргә.

Шулай ук рискларга икътисадтагы кризис күренешләрен кертәргә мөмкин. Икътисадта кризис күренешләре һәм, нәтижә буларак, финанс чараларын чикләү, карала торган өлкәдә эшне оештыру өчен программа чараларын башкаручыларның эшчәнлек нәтижелелеген арттыру исәбенә өлешчә минимальләштерелергә мөмкин, әмма нәтижәдә күпчелек чараларны гамәлгә ашыру кыенлашачак, ә максатчан күрсәткечләргә ирешү билгеләнгән сроклардан соң булачак.

7. Программаның икътисадый нәтижелелеге, Программа белән идарә итү һәм гамәлгә ашыруны тикшереп тору

Программаны тормышка ашыруның нәтижелелеге чыгып бәяләнә.:

* индикаторларның фактта ирешелгән күрсәткечләрен һәм аларның пландагы күрсәткечләрен чагыштыру юлы белән программаның максатларына ирешү һәм бурычларын хәл итү дәрәжәсе;

* программаны ресурс белән тәэмин итүнең планлаштырылган чыгымнар дәрәжәсенә һәм жирле бюджет, Татарстан Республикасы бюджеты, федераль бюджет акчаларын файдалануның пландагы һәм факттагы финанслау күләмнәрен чагыштыру юлы белән нәтижелелеге дәрәжәсенә туры килү дәрәжәсе.

- Программаны тормышка ашыру мөмкинлек бирәчәк;
- МСП субъектларының, шул исәптән эчке һәм тышкы базарларда социаль эшқуарларның конкурентлыкка сәләтлелеген арттыру;
- МСП субъектлары тарафыннан, шул исәптән социаль һәм мәгълүмати технологияләргә куллануны киңәйтү;
- Эшмәкәрлек эшчәнлегенә белән кызыксынуны арттыру хисабына халыкның эшлекле активлығын үстерү;
- МСПка, шул исәптән социаль эшмәкәрлеккә ярдәм инфраструктурасын үстерү;
- МСП субъектларының финанс һәм матди ресурсларга үтемлелеген тәэмин итә торган механизмнарны камилләштерү;
- Эшқуарлыкка ярдәм итү инфраструктурасы оешмалары тарафыннан күрсәтелә торган хезмәтләрнең төрләрне киңәйтү һәм сыйфатын арттыру юлы белән МСП субъектларына, шул исәптән социаль эшмәкәрләргә мәгълүмати-консультация ярдәмен камилләштерү;
- МСП субъектларын дөүләт һәм муниципаль заказларны үтәүгә жәлеп итү;

* МСП үсешен тоткарлаучы административ киртәләргә һәм киртәләргә бетерүгә юнәлдерелгән механизмнарны үстерү.

4 нче таблицада 2020 - 2023 елларга Чистай муниципаль районында МСП үсеше буенча төп күрсәткечләр тәкъдим ителә.

4 нче таблица

2018-2023 елларга Чистай муниципаль районында
МСП үсеше буенча төп күрсәткечләр

№ Т/	Күрсәткечләр исеме	Күрсәткеч берәмлег	2018 ел	2019 ел	2020 ел	2021 ел	2022 ел	2023 ел
1	Кече һәм урта эшқуарлык, шул исәптән социаль эшқуарлык өлкәсендә эшләүчеләр саны	кеше	6674	6694	6715	6737	6760	6785
2	ВТПда кече һәм урта эшмәкәрлек өлеше	%	26,8	27,1	27,6	28,2	28,5	29,0

3	Кече һәм урта эшқуарлык субъектлары булып торучы экспорттерлар, шәхси эшқуарларны да кертеп,	%	0,01	0,01	0,02	0,03	0,04	0,04
4	МСП субъектлары катнашучы эре заказчыларның сатып алулар өлеше	%	32,0	34,0	34,5	35,0	35,2	36,0
5	Кече һәм урта предприятиеләр һәм ИП продукциясенең (хезмәт)	млн. сум.	11674,4	11966,3	12325,3	12707,4	13114,0	13573,0
6	Кече һәм урта предприятиеләр эшчәнлегеннән берләштерелгән бюджетка салым кертемнәре күләме	млн. сум.	358,5	360,6	366,1	373,3	380,9	388,6

Программаны гамәлгә ашыру белән идарә итүне Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы Башкарма комитеты - Программаны төп эзерләүче гамәлгә ашыра.

Программаны эшләүче:

Программа чараларын гамәлгә ашыруны планлаштыруны, үзара хезмәттәшлекне, координацияне һәм тикшереп торуну оештыра;

Программа чаралары исемлеген, чаралар буенча чыгымнарны һәм аны башқаручыларның составын эзерли һәм төгәлләштерә;

Программаны гамәлгә ашыруның барышы турында хисап алып бара һәм хисаплылыкны билгеләнгән тәртиптә тиешле республика министрлыкларына жиберә.

Программаның үтәлешен Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының шөһәр Башкарма комитеты тикшереп тора.

8. Нәтижәләр.

Кече һәм урта эшқуарлыкка ярдәм һәм аны үстерү программасын гамәлгә ашыру 2023 елга түбәндәге нәтижәләрне алырга мөмкинлек бирәчәк:

- МСП өлкәсендә эшләүчеләрнең санын, индивидуаль эшқуарларны да кертеп, шул исәптән социаль эшқуарларның санын 6785 кешегә кадәр арттыру;
- ВТПда кече һәм урта эшқуарлык өлешенең 29%ка кадәр үсеше;
- Шәхси эшмәкәрләрне дә кертеп, чимал булмаган экспортның гомуми күләмендә кече һәм урта эшқуарлык субъектлары булган экспорттерлар өлешен 0,04%ка кадәр арттыру;
- МСП субъектлары гына 36% ка кадәр булган заказчыларның сатып алулар өлешен арттыру;

- кече һәм урта предприятиеләр һәм индивидуаль эшкуарлар продукциясе (хезмәт күрсәтүләр) әйләнешен 13573 млн. сумга кадәр арттыру;

- Кече һәм урта эшкуарлык предприятиеләре эшчәнлегеннән берләштерелгән бюджетка салым кертемнәре күләмен 388,26 млн. сумга кадәр арттыру.

Төп күрсәткеч (1): Кече һәм урта эшкуарлык өлкәсендә эшләүчеләр саны, индивидуаль эшкуарлар, шул исәптән социаль эшкуарлыкны да кертеп

Ел	Үлч.бер	Максатчан күрсәткеч	Максатчан күрсәткечкә (турыдан-туры йогынтыга) ирешчәк конкрет чаралар исемлеге	Максатчан күрсәткечкә (турыдан-туры йогынтыга) ирешчәк конкрет чаралар исемлеге
2019	кеше	6694	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бизнес булдыру һәм үстерү мәсьәләләре буенча эшмәкәрләр, үз-үзләрен эш белән тәэмин итүчеләр, өлкән сыйныф укучылары һәм студентлар өчен семинарлар 2. Бизнеска дәүләт ярдәме программасында катнашу буенча консультация ярдәме күрсәтү 3. Социаль өлкәдә кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм алуның төрләре һәм ысуллары турында мәгълүмат 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Халык тарафыннан эшкуарлык эшчәнлеге белән кызыксынуны, МСП үсешен тоткарлый торган проблемаларны һәм каршылыкларны ачыклау максатларында социологик тикшеренү үткөрү 2. МСП өчен франшизалар реестрын, МСП дәүләт ярдәме программаларын, муниципаль мөлкәтне булдыру һәм алып бару, эшкуарлыкны популярлаштыру буенча реклама компанияләре уздыру, шул исәптән үз-үзен эш белән тәэмин итү 3. Социаль эшкуарлыкны үстерү буенча консультация ярдәме күрсәтү
2020	кеше	6715	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бизнес булдыру һәм үстерү мәсьәләләре буенча эшмәкәрләр, үз-үзләрен эш белән тәэмин итүчеләр, өлкән сыйныф укучылары һәм студентлар өчен семинарлар 2. Бизнеска дәүләт ярдәме программасында катнашу буенча консультация ярдәме күрсәтү 3. Чистай шәһәрндә социаль юнәлешле коммерциягә карамаган оешмаларның ресурс үзәген булдыру 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Халык тарафыннан эшкуарлык эшчәнлеге белән кызыксынуны, МСП үсешен тоткарлый торган проблемаларны һәм каршылыкларны ачыклау максатларында социологик тикшеренү үткөрү 2. МСП өчен франшизалар реестрын, МСП дәүләт ярдәме программаларын, муниципаль мөлкәтне булдыру һәм алып бару, эшкуарлыкны популярлаштыру буенча реклама компанияләре уздыру, шул исәптән үз-үзен эш белән тәэмин итү 3. Социаль эшмәкәрлек үсешен тоткарлаучы чаралар барлыкка килү
20	кеше	6737	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бизнес булдыру һәм үстерү 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Халык тарафыннан эшкуарлык эшчәнлеге белән

21			<p>мәсьәләләре буенча эшмәкәрләр, үз-үзләрен эш белән тәэмин итүчеләр, өлкән сыйныф укучылары һәм студентлар өчен семинарлар</p> <p>2. Бизнеска дәүләт ярдәме программасында катнашу буенча консультация ярдәме күрсәтү</p> <p>3. Субсидияләү механизмнары аша социаль хезмәтләр өлкәсендә эшқуарларны үстөрүгә ярдәм итү</p>	<p>кызыксынуны, МСП үсешен тоткарлый торган проблемаларны һәм каршылыкларны ачыклау максатларында социологик тикшеренү үткөрү</p> <p>2. МСП өчен франшизалар реестрын, МСП дәүләт ярдәме программаларын, муниципаль мөлкәтне булдыру һәм алып бару, эшқуарлыкны популярлаштыру буенча реклама компанияләре уздыру, шул исәптән үз-үзен эш белән тәэмин итү</p>
----	--	--	---	--

20 22	кеше	6760	<p>1. Бизнес булдыру һәм үстөрү мәсьәләләре буенча эшмәкәрләр, үз-үзләрен эш белән тәэмин итүчеләр, өлкән сыйныф укучылары һәм студентлар өчен семинарлар</p> <p>2. Бизнеска дәүләт ярдәме программасында катнашу буенча консультация ярдәме күрсәтү</p> <p>3. «Социаль өлкәдә кече һәм урта эшқуарлык эшчәнлеген оештыру» юнәлеше буенча укыту чаралары үткөрү</p>	<p>1. Халык тарафыннан эшқуарлык эшчәнлегә белән кызыксынуны, МСП үсешен тоткарлый торган проблемаларны һәм каршылыкларны ачыклау максатларында социологик тикшеренү үткөрү</p> <p>2. МСП өчен франшизалар реестрын, МСП дәүләт ярдәме программаларын, муниципаль мөлкәтне булдыру һәм алып бару, эшқуарлыкны популярлаштыру буенча реклама компанияләре уздыру, шул исәптән үз-үзен эш белән тәэмин итү</p>
20 23	кеше	6785	<p>1. Бизнес булдыру һәм үстөрү мәсьәләләре буенча эшмәкәрләр, үз-үзләрен эш белән тәэмин итүчеләр, өлкән сыйныф укучылары һәм студентлар өчен</p>	<p>1. Халык тарафыннан эшқуарлык эшчәнлегә белән кызыксынуны, МСП үсешен тоткарлый торган проблемаларны һәм каршылыкларны ачыклау максатларында социологик тикшеренү үткөрү</p>

		<p>семинарлар</p> <p>2. Бизнеска дэўлэт ярдэме программасында катнашу буенча консультация ярдэме күрсөтү</p> <p>3. Социаль эшкуарлыкны үстерү буенча консультация ярдэме күрсөтү</p>	<p>2. МСП өчен франшизалар реестрын, МСП дэўлэт ярдэме программаларын, муниципаль мөлкөтне булдыру һәм алып бару, эшкуарлыкны популярлаштыру буенча реклама компанияләре уздыру, шул исәптән үз-үзен эш белән тээмин итү</p>
--	--	--	--

Төп күрсәткеч (2): кече һәм урта эшмәкәрлек, шул исәптән ВТПда социаль эшмәкәрлек өлеше. %

Ел	Үлч. бер.	Максатчан күрсәткеч	Максатчан күрсәткечкә (турыдан-туры йогынтыга) ирешчәк конкрет чаралар исемлеге	Максатчан күрсәткечкә ирешеләчәк конкрет чаралар исемлеге (аерым йогынты)
2019	%	27,1	<p>1. Бизнес булдыру һәм үстерү мәсьәләләре буенча эшмәкәрләр, үз-үзләрен эш белән тәэмин итүчеләр, өлкән сыйныф укучылары һәм студентлар өчен семинарлар</p> <p>2. Бизнеска дәүләт ярдәме программасында катнашу буенча консультация ярдәме күрсәтү</p> <p>3. Социаль өлкәдә кече һәм урта эшқуарлык субъектларына ярдәм алуның төрләре һәм ысуллары турында мәгълүмат</p>	<p>1. МСП үсешен тоткарлый торган халык тарафыннан эшқуарлык эшчәнлеге белән кызыксынуны һәм проблемаларны һәм каршылыкларны ачыклау максатларында социологик тикшеренү үткөрү</p> <p>2. МСП өчен франшизалар реестрын, МСП дәүләт ярдәме программаларын, муниципаль мөлкәтне булдыру һәм алып бару, эшқуарлыкны популярлаштыру буенча реклама компанияләре уздыру, шул исәптән үз-үзен эш белән тәэмин итү</p> <p>3. Социаль эшқуарлыкны үстерү буенча консультация ярдәме күрсәтү</p>
2020	%	27,6	<p>1. Бизнес булдыру һәм үстерү мәсьәләләре буенча эшмәкәрләр, үз-үзләрен эш белән тәэмин итүчеләр, өлкән сыйныф укучылары һәм студентлар өчен семинарлар</p> <p>2. Бизнеска дәүләт ярдәме программасында катнашу буенча консультация ярдәме күрсәтү</p> <p>3. «Социаль өлкәдә кече һәм урта эшқуарлык эшчәнлеген оештыру» юнәлеше буенча уку чаралары үткөрү</p>	<p>1. МСП үсешен тоткарлый торган халык тарафыннан эшқуарлык эшчәнлеге белән кызыксынуны һәм проблемаларны һәм каршылыкларны ачыклау максатларында социологик тикшеренү үткөрү</p> <p>2. МСП өчен франшизалар реестрын, МСП дәүләт ярдәме программаларын, муниципаль мөлкәтне булдыру һәм алып бару, эшқуарлыкны популярлаштыру буенча реклама компанияләре уздыру, шул исәптән үз-үзен эш белән тәэмин итү</p> <p>3. Социаль эшмәкәрлек үсешен тоткарлаучы чаралар барлыкка килү</p>
2021	%	28,2	<p>1. Бизнес булдыру һәм үстерү мәсьәләләре буенча эшмәкәрләр, үз-үзләрен эш белән тәэмин итүчеләр, өлкән сыйныф укучылары</p>	<p>1. МСП үсешен тоткарлый торган халык тарафыннан эшқуарлык эшчәнлеге белән кызыксынуны һәм проблемаларны һәм каршылыкларны ачыклау</p>

			<p>hәм студентлар өчен семинарлар</p> <p>2. Бизнеска дөүлөт ярдөме программасында катнашу буенча консультация ярдөме күрсөтү</p> <p>3. Субсидиялөү механизмнары аша социаль хөзмөтләр өлкөсендө эшкураарларны үстерүгө ярдөм итү</p>	<p>максатларында социологик тикшеренү үткөрү</p> <p>2. МСП өчен франшизалар реестрын, МСП дөүлөт ярдөме программаларын, муниципаль мөлкөтне булдыру hәм алып бару, эшкураарлыкны популярлаштыру буенча реклама компаниялөре уздыру, шул исөптөн үз-үзен эш белән тээмин итү</p>
--	--	--	--	---

20 22	%	28,5	<p>1. Бизнес булдыру hәм үстерү мәсьәлөлөре буенча эшмөкөрләр, үз-үзлөрен эш белән тээмин итүчөләр, өлкөн сыйныф укучылары hәм студентлар өчен семинарлар</p> <p>2. Бизнеска дөүлөт ярдөме программасында катнашу буенча консультация ярдөме күрсөтү</p> <p>3. Социаль эшкураарлыкны үстерү буенча консультация ярдөме күрсөтү</p>	<p>1. МСП үсөшен тоткарлый торган халык тарафыннан эшкураарлык эшчөнлегө белән кызыксынунуны hәм проблемаларны hәм каршылыкларны ачыклау максатларында социологик тикшеренү үткөрү</p> <p>2. МСП өчен франшизалар реестрын, МСП дөүлөт ярдөме программаларын, муниципаль мөлкөтне булдыру hәм алып бару, эшкураарлыкны популярлаштыру буенча реклама компаниялөре уздыру, шул исөптөн үз-үзен эш белән тээмин итү</p>
20 23	%	29,0	<p>1. Бизнес булдыру hәм үстерү мәсьәлөлөре буенча эшмөкөрләр, үз-үзлөрен эш белән тээмин итүчөләр, өлкөн сыйныф укучылары hәм студентлар өчен семинарлар</p> <p>2. Бизнеска дөүлөт ярдөме программасында катнашу буенча консультация ярдөме күрсөтү</p> <p>3. Социаль эшкураарлыкны үстерү буенча консультация ярдөме күрсөтү</p>	<p>1. МСП үсөшен тоткарлый торган халык тарафыннан эшкураарлык эшчөнлегө белән кызыксынунуны hәм проблемаларны hәм каршылыкларны ачыклау максатларында социологик тикшеренү үткөрү</p> <p>2. МСП өчен франшизалар реестрын, МСП дөүлөт ярдөме программаларын, муниципаль мөлкөтне булдыру hәм алып бару, эшкураарлыкны популярлаштыру буенча реклама компаниялөре уздыру, шул исөптөн үз-үзен эш белән тээмин итү</p>

Төп төп күрсәткеч (3): Чиксез экспортның гомуми күләмендә кече һәм урта эшкуарлык субъектлары булган экспортлар өлеше

Ел	Үлч. берәм.	Максатчан күрсәткеч	Максатчан күрсәткечкә ирешеләчәк конкрет чаралар исемлегенә (турыдан-туры йогынты)	Максатчан күрсәткечкә ирешеләчәк конкрет чаралар исемлегенә (аерым йогынты)
2019	%	0,01	1. Предприятиенең тышкы икътисадый эшчәнлегенә мәсьәләләргә буенча эшкуарлар өчен семинар 2. Продукцияне экспортлаучы МСП субъектларын ташламалы кредитлау программаларында катнашу буенча консультация ярдәме күрсәтү	1. Продукцияне экспортлаучы МСП субъектларын ташламалы кредитлау программалары реестрын булдыру һәм алып бару
2020	%	0,02	1. Предприятиенең тышкы икътисадый эшчәнлегенә мәсьәләләргә буенча эшкуарлар өчен семинар 2. Продукцияне экспортлаучы МСП субъектларын ташламалы кредитлау программаларында катнашу буенча консультация ярдәме күрсәтү	1. Продукцияне экспортлаучы МСП субъектларын ташламалы кредитлау программалары реестрын булдыру һәм алып бару
2021	%	0,03	1. Предприятиенең тышкы икътисадый эшчәнлегенә мәсьәләләргә буенча эшкуарлар өчен семинар 2. Продукцияне экспортлаучы МСП субъектларын ташламалы кредитлау программаларында катнашу буенча консультация ярдәме күрсәтү	1. Продукцияне экспортлаучы МСП субъектларын ташламалы кредитлау программалары реестрын булдыру һәм алып бару
2022	%	0,04	1. Предприятиенең тышкы икътисадый эшчәнлегенә мәсьәләләргә буенча эшкуарлар өчен семинар 2. Продукцияне экспортлаучы МСП субъектларын ташламалы кредитлау программаларында катнашу буенча консультация ярдәме күрсәтү	1. Продукцияне экспортлаучы МСП субъектларын ташламалы кредитлау программалары реестрын булдыру һәм алып бару
2023	%	0,04	1. Предприятиенең тышкы икътисадый эшчәнлегенә мәсьәләләргә буенча эшкуарлар өчен семинар 2. Продукцияне экспортлаучы МСП субъектларын ташламалы кредитлау программаларында катнашу буенча консультация ярдәме күрсәтү	1. Продукцияне экспортлаучы МСП субъектларын ташламалы кредитлау программалары реестрын булдыру һәм алып бару

Төп күрсәткеч (4): Катнашучылар МСП субъектлары гына булган эре заказчыларның сатып алулар өлеше

Ел	Үлч.бер.	Максатчан күрсәткеч	Максатчан күрсәткечкә ирешеләчәк конкрет чаралар исемлеге (турыдан-туры йогынты)	Максатчан күрсәткечкә ирешеләчәк конкрет чаралар исемлеге (аерым йогынты)
2019	%	34	1. Дәүләт сатып алуларында катнашу мәсьәләләре буенча эшкуарлар өчен семинар 2. Дәүләт сатып алуларында катнашу буенча консультация ярдәме күрсәтү	1. МСП субъектлары реестрын - эре заказчыларны потенциал тәэмин итүчеләрне төзү һәм аларга ярдәм итү
2020	%	34,5	1. Дәүләт сатып алуларында катнашу мәсьәләләре буенча эшкуарлар өчен семинар 2. Дәүләт сатып алуларында катнашу буенча консультация ярдәме күрсәтү	1. МСП субъектлары реестрын - эре заказчыларны потенциал тәэмин итүчеләрне төзү һәм аларга ярдәм итү
2021	%	35,0	1. Дәүләт сатып алуларында катнашу мәсьәләләре буенча эшкуарлар өчен семинар 2. Дәүләт сатып алуларында катнашу буенча консультация ярдәме күрсәтү	1. МСП субъектлары реестрын - эре заказчыларны потенциал тәэмин итүчеләрне төзү һәм аларга ярдәм итү
2022	%	35,2	1. Дәүләт сатып алуларында катнашу мәсьәләләре буенча эшкуарлар өчен семинар 2. Дәүләт сатып алуларында катнашу буенча консультация ярдәме күрсәтү	1. МСП субъектлары реестрын - эре заказчыларны потенциал тәэмин итүчеләрне төзү һәм аларга ярдәм итү

2023	%	36,0	1. Дәүләт сатып алуларында катнашу мәсьәләләре буенча эшкуарлар өчен семинар 2. Дәүләт сатып алуларында катнашу буенча консультация ярдәме күрсәтү	1. МСП субъектлары реестрын - эре заказчыларны потенциал тәэмин итүчеләрне төзү һәм аларга ярдәм итү
------	---	------	---	--

Төп күрсәткеч (5): кече һәм урта предприятиеләр һәм шәхси эшмәкәрләр продукциясе (хезмәт күрсәтүләре) әйләнеше

Ел	Үлч. бер	Максатчан күрсәткеч	Максатчан күрсәткечкә ирешеләчәк конкрет чаралар исемлеге (турыдан-туры йогынты)	Максатчан күрсәткечкә ирешеләчәк конкрет чаралар исемлеге (аерым йогынты)
2019	млн. сум.	11966,3	1. Бизнес булдыру һәм үстерү мәсьәләләре буенча эшмәкәрләр, үз-үзләрен эш белән тәэмин итүчеләр, өлкән сыйныф укучылары һәм студентлар өчен семинарлар 2. Бизнеска дәүләт ярдәме программасында катнашу буенча консультация ярдәме күрсәтү 3. Социаль өлкәдә кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм алуның төрләре һәм ысуллары турында мәгълүмат	1. МСП өчен франшизалар реестрын, МСП дәүләт ярдәме программаларын, муниципаль мөлкәтне булдыру һәм алып бару, эшкуарлыкны популярлаштыру буенча, шул исәптән үз-үзен эш белән тәэмин итү буенча реклама компанияләре уздыру 2. Социаль эшкуарлыкны үстерү буенча консультация ярдәме күрсәтү
2020	млн. сум	12325,3	1. Бизнес булдыру һәм үстерү мәсьәләләре буенча эшмәкәрләр, үз-үзләрен эш белән	1. МСП өчен франшизалар реестрын, МСП дәүләт ярдәме программаларын, муниципаль мөлкәтне

			<p>тээмин итүчөлөр, өлкөн сыйныф укучылары һәм студентлар өчен семинарлар 2. Бизнеска дүүлөт ярдөме программасында катнашу буенча консультация ярдөме күрсөтү 3. Чистай шөһәрөндө социаль юнөлөшлө коммерциягө карамаган оешмаларның ресурс үзөгөн булдыру</p>	<p>булдыру һәм алып бару, эшкуарлыкны популярлаштыру буенча, шул исәптөн үз-үзен эш белән тээмин итү буенча реклама компанияләре уздыру 2. Социаль эшкуарлыкны үстерү буенча консультация ярдөме күрсөтү</p>
2021	млн. сум	12707,4	<p>1. Бизнес булдыру һәм үстерү мәсьәләләре буенча эшмәкәрләр, үз-үзләрен эш белән тээмин итүчөлөр, өлкөн сыйныф укучылары һәм студентлар өчен семинарлар 2. Бизнеска дүүлөт ярдөме программасында катнашу буенча консультация ярдөме күрсөтү 3. Субсидияләү механизмнары аша социаль хезмәтләр өлкәсендө эшкуарларны үстерүгө ярдәм итү</p>	<p>1. МСП өчен франшизалар реестрын, МСП дүүлөт ярдөме программаларын, муниципаль мөлкәтне булдыру һәм алып бару, эшкуарлыкны популярлаштыру буенча, шул исәптөн үз-үзен эш белән тээмин итү буенча реклама компанияләре уздыру 2. Социаль эшкуарлыкны үстерү буенча консультация ярдөме күрсөтү</p>

2022	млн. сум	13114	<p>1. Бизнес булдыру һәм үстерү мәсьәләләре буенча эшмәкәрләр, үз-үзләрен эш белән тээмин итүчөлөр, өлкөн сыйныф укучылары һәм студентлар өчен семинарлар 2. Бизнеска дүүлөт ярдөме программасында катнашу буенча консультация ярдөме күрсөтү</p>	<p>1. МСП өчен франшизалар реестрын, МСП дүүлөт ярдөме программаларын, муниципаль мөлкәтне булдыру һәм алып бару, эшкуарлыкны популярлаштыру буенча, шул исәптөн үз-үзен эш белән тээмин итү буенча реклама компанияләре уздыру</p>
------	----------	-------	--	---

			3. Чистай шәһәрәндә социаль юнәлешле коммерциягә карамаган оешмаларның ресурс үзәген булдыру	2. Социаль эшқуарлыкны үстерү буенча консультация ярдәме күрсәтү
2023	млн. сум	13573	<p>1. Бизнес булдыру һәм үстерү мәсьәләләре буенча эшмәкәрләр, үз-үзләрен эш белән тәэмин итүчеләр, өлкән сыйныф укучылары һәм студентлар өчен семинарлар</p> <p>2. Бизнеска дәүләт ярдәме программасында катнашу буенча консультация ярдәме күрсәтү</p> <p>3. Субсидияләү механизмнары аша социаль хезмәтләр өлкәсендә эшқуарларны үстерүгә ярдәм итү</p>	<p>1. МСП өчен франшизалар реестрын, МСП дәүләт ярдәме программаларын, муниципаль мөлкәтне булдыру һәм алып бару, эшқуарлыкны популярлаштыру буенча, шул исәптән үз-үзен эш белән тәэмин итү буенча реклама компанияләре уздыру</p> <p>2. Социаль эшқуарлыкны үстерү буенча консультация ярдәме күрсәтү</p>

Основной ключевой показатель (6): Оборот продукции (услуг) малых и средних предприятий и ИП

Ел	Үлчөү берэмлеге	Максатчан күрсөткөч	Максатчан күрсөткөчкө ирешелөчөк конкрет чаралар исемлеге (турыдан-туры йогынты)	Максатчан күрсөткөчкө ирешелөчөк конкрет чаралар исемлеге (аерым йогынты)
2019	млн. сум.	243,3	<p>1. Бизнес булдыру һәм үстөрү мәсьәләләре буенча эшмәкәрләр, үз-үзләрэн эш белән тәэмин итүчеләр, өлкән сыйныф укучылары һәм студентлар өчен семинарлар</p> <p>2. Бизнеска дөүлэт ярдәме программасында катнашу буенча консультация ярдәме күрсөтү</p> <p>3. Социаль өлкәдә кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм алуның төрләре һәм ысуллары турында мәгълүмат</p>	<p>1. МСП өчен франшизалар реестрын, МСП дөүлэт ярдәме программаларын, муниципаль мөлкәтне булдыру һәм алып бару, эшкуарлыкны популярлаштыру буенча, шул исәптән үз-үзен эш белән тәэмин итү буенча реклама компанияләре уздыру</p> <p>2. Социаль эшкуарлыкны үстөрү буенча консультация ярдәме күрсөтү</p>
2020	млн. сум.	247	<p>1. Бизнес булдыру һәм үстөрү мәсьәләләре буенча эшмәкәрләр, үз-үзләрэн эш белән тәэмин итүчеләр, өлкән сыйныф укучылары һәм студентлар өчен семинарлар</p> <p>2. Бизнеска дөүлэт ярдәме программасында катнашу буенча консультация ярдәме күрсөтү</p> <p>3. Чистай шәһәрәндә социаль юнәлешле коммерциягә карамаган оешмаларның ресурс үзәген булдыру</p>	<p>1. МСП өчен франшизалар реестрын, МСП дөүлэт ярдәме программаларын, муниципаль мөлкәтне булдыру һәм алып бару, эшкуарлыкны популярлаштыру буенча, шул исәптән үз-үзен эш белән тәэмин итү буенча реклама компанияләре уздыру</p> <p>2. Социаль эшкуарлыкны үстөрү буенча консультация ярдәме күрсөтү</p>
2021	млн. сум.	251,9	<p>1. Бизнес булдыру һәм үстөрү мәсьәләләре буенча эшмәкәрләр, үз-үзләрэн эш белән тәэмин итүчеләр, өлкән сыйныф укучылары һәм студентлар өчен семинарлар</p> <p>2. Бизнеска дөүлэт ярдәме программасында катнашу буенча</p>	<p>1. МСП өчен франшизалар реестрын, МСП дөүлэт ярдәме программаларын, муниципаль мөлкәтне булдыру һәм алып бару, эшкуарлыкны популярлаштыру буенча, шул исәптән үз-үзен эш белән тәэмин итү буенча реклама компанияләре уздыру</p>

			консультация ярдәме күрсәтү 3. Субсидияләү механизмнары аша социаль хезмәтләр өлкәсендә эшкуарларны үстерүгә ярдәм итү	2. Социаль эшкуарлыкны үстерү буенча консультация ярдәме күрсәтү
--	--	--	---	--

2022	млн. сум.	257	1. Бизнес булдыру һәм үстерү мәсьәләләре буенча эшмәкәрләр, үз-үзләрен эш белән тәэмин итүчеләр, өлкән сыйныф укучылары һәм студентлар өчен семинарлар 2. Бизнеска дәүләт ярдәме программасында катнашу буенча консультация ярдәме күрсәтү 3. Чистай шөһәрәндә социаль юнәлешле коммерциягә карамаган оешмаларның ресурс үзәген булдыру	1. МСП өчен франшизалар реестрын, МСП дәүләт ярдәме программаларын, муниципаль мөлкәтне булдыру һәм алып бару, эшкуарлыкны популярлаштыру буенча, шул исәптән үз-үзен эш белән тәэмин итү буенча реклама компанияләре уздыру 2. Социаль эшкуарлыкны үстерү буенча консультация ярдәме күрсәтү
2023	млн. сум.	262,2	1. Бизнес булдыру һәм үстерү мәсьәләләре буенча эшмәкәрләр, үз-үзләрен эш белән тәэмин итүчеләр, өлкән сыйныф укучылары һәм студентлар өчен семинарлар 2. Бизнеска дәүләт ярдәме программасында катнашу буенча консультация ярдәме күрсәтү 3. Субсидияләү механизмнары аша социаль хезмәтләр өлкәсендә эшкуарларны үстерүгә ярдәм итү	1. МСП өчен франшизалар реестрын, МСП дәүләт ярдәме программаларын, муниципаль мөлкәтне булдыру һәм алып бару, эшкуарлыкны популярлаштыру буенча, шул исәптән үз-үзен эш белән тәэмин итү буенча реклама компанияләре уздыру 2. Социаль эшкуарлыкны үстерү буенча консультация ярдәме күрсәтү

